

การศึกษาความสำเร็จในการจัดทำบัญชีของวิสาหกิจขนาดกลาง

และขนาดย่อมในเขตจังหวัดอุดรธานี

A Study on the Successful Accounting Practice of Small and

Medium sized Enterprises in Udon Thani

สุวรรณา พรหมทอง^{1*}, ทศนีย์ ธนอนันต์ตระกูล², จุฑามาศ เทพสาร³, นิลาวลย์ มีชั้นช่วง⁴ และสุภาพร ชินศรี⁵Suwanna Phomthong^{1*}, Thassanee Thanaanantrakul², Juthamart Thepsarn³Nilawan Michanchuang⁴ and Supaporn Chinsri⁵¹²³⁴⁵สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยอาชีวศึกษาอุดรธานี สถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1 จังหวัดหนองคาย 43000¹²³⁴⁵Field of Accounting, Udonthani Vocational College, Institute of Vocational Education : Northeastern Region 1, Nongkhai 43000

Received : 2020-06-05 Revised : 2021-01-05 Accepted : 2021-01-06

บทคัดย่อ

การศึกษาความสำเร็จในการจัดทำบัญชีของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในเขตจังหวัดอุดรธานี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสำเร็จในการจัดทำบัญชีของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตจังหวัดอุดรธานี เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างคือผู้บริหารวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ฝ่ายบัญชี ในเขตอำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี จำนวน 287 ราย ผลการวิจัย พบว่า ความเห็นของความเห็นของผู้บริหารฝ่ายบัญชีวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตจังหวัดอุดรธานี เกี่ยวกับความสำเร็จในการจัดทำบัญชีของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในเขตจังหวัดอุดรธานี โดยรวมอยู่ในระดับมาก แยกเป็นรายด้าน ดังนี้ ทักษะด้านความรู้ความสามารถ อยู่ในระดับมาก พิจารณาจากนักบัญชี มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีอย่างถูกต้องครบถ้วนสามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากการจัดทำบัญชีได้และรู้ขั้นตอนการปฏิบัติงานที่เป็นข้อบังคับขององค์กร มีความเข้าใจในวัตถุประสงค์การจัดตั้งขององค์กร

*สุวรรณา พรหมทอง

E-mail : Pomthong_s@hotmail.com

ปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก พิจารณาจากการบันทึกรายการ รวดเร็ว ถูกต้อง ครบถ้วนและแม่นยำ ความปลอดภัยในการใช้งาน การจัดทำบัญชี และความสะดวกและง่ายในการปฏิบัติงาน ทักษะด้านความร่วมมือ และประสานงาน อยู่ในระดับมาก พิจารณาจาก ความร่วมมือในการส่งเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำบัญชี ผู้สอบบัญชีได้เข้ามามีบทบาทในการให้คำแนะนำในการจัดทำบัญชีให้ถูกต้อง หัวหน้าฝ่ายบัญชีได้ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลทางบัญชีเป็นอย่างดีและทักษะด้านเอกสารและวิธีการบัญชีอยู่ในระดับมาก พิจารณาจากการบันทึกรายการบัญชี ลงสมุดรายวันซื้อ รายวันขาย รายวันรับ และรายวันทั่วไปและ การผ่านรายการจากสมุดรายวันขั้นต้นไปสมุดบัญชีแยกประเภท และเอกสารที่ใช้ในการประกอบการบันทึกบัญชีมีปริมาณที่เหมาะสม

คำสำคัญ : ความสำเร็จ, การจัดทำบัญชี, วิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อม

Abstract

A Study on the Success of Accounting for Small and Medium Enterprises (SMEs) in Udon Thani Province is intended to study the

success of the accounting of Medium and Small enterprises in Udon Thani province. The research tool was a questionnaire. The sample group was 287 executives of small and medium enterprises (SMEs) accounting department in Mueang Udon Thani district, Udon Thani Province amounted to in Udon Thani province. Opinion of the Management Accounting Department staff of Small and Medium Enterprises in Udon Thani Province on the success in the accounting of small and medium enterprises in Udon Thani, overall at a high level separated by each side as follows: Knowledge skills at a high level, considered by an accountant who has complete knowledge and understanding about the preparation of accounting. Able to resolve problems arising from accounting and know the procedures that are mandatory for the organization. Understanding the organizational objectives of the organization followed by skills in operational tools Very level considered by recording transactions that are fast, accurate, complete and accurate security of access accounting and convenience and ease of operation. Cooperation and coordination skills is at a high level, considering the cooperation in submitting documents related to the accounting. The auditor has played a role in giving advice in the preparation of accurate accounts. The Chief Accounting Officer has been very cooperative in providing accounting information and skills in documents and accounting methods at high level. Considered from accounting records post a purchase journal, sales daily, receive daily and general daily and posting from the primary journal to

the ledger account and the documents used in the accounting record are appropriate.

Keywords : Success, Accounting practice, Small and medium enterprise

1. บทนำ

ผู้ประกอบการ วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ที่ดำเนินการกิจการในรูปแบบนิติบุคคลนั้นเป็นผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีตามพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 โดยเมื่อสิ้นรอบระยะเวลาบัญชีต้องมีการจัดทำงบการเงิน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงาน ฐานะการเงิน หรือการเปลี่ยนแปลงฐานะการเงินของกิจการ ซึ่งงบการเงินต้องส่งเสริมการนำเสนอข้อมูลที่มีประโยชน์ต่อการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจ เพิ่มความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนให้ง่ายขึ้น ส่งเสริมให้เกิดความสม่ำเสมอและเปรียบเทียบกันได้ช่วยให้ผู้ใช้งบการเงินเกิดความเชื่อมั่น นำไปสู่การเติบโตของธุรกิจและระบบเศรษฐกิจโดยรวม แต่ด้วยข้อจำกัดของ (SMEs) ที่ยังมีปัญหาหลายประการโดยเฉพาะปัญหาด้านการเงินที่สำคัญ คือ งบการเงินไม่น่าเชื่อถือ ขาดระบบบัญชีที่ดีและไม่เก็บเอกสารการค้ำจึงส่งผลให้น่าเชื่อถือของงบการเงินในกลุ่ม (SMEs) มีแนวโน้มที่จะลดลง

ปัจจุบันการดำเนินงานที่เป็นธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม SMEs มีเป็นจำนวนมาก และการบริหารงานของกิจการต้องมีความคล่องตัว มีความเป็นอิสระ และมีต้นทุนการดำเนินงานต่ำกว่าธุรกิจขนาดใหญ่ จึงมีบทบาทสำคัญในระบบเศรษฐกิจ ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาความสามารถในการประกอบการ ระดมทุน การจ้างงาน การกระจายอำนาจทางเศรษฐกิจ และการจัดหาบริการให้กับธุรกิจขนาดใหญ่ อีกทั้งยังเป็นตลาดจำหน่ายสินค้าของธุรกิจขนาดใหญ่ด้วย กล่าวคือ ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม SMEs จะเจริญเติบโตเป็นธุรกิจขนาดใหญ่ได้นั้น ต้องอาศัยการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพ และสามารถเอาชนะปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ได้ ในปัจจุบันธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม SMEs ยังประสบกับปัญหา

และข้อจำกัดในการประกอบธุรกิจหลายประการไม่ว่าจะเป็นปัญหาด้านการจัดการการตลาด ด้านแรงงาน ด้านเทคโนโลยีการผลิต และปัญหาทางด้านบัญชียังมีการจัดทำบัญชีที่ไม่สมบูรณ์และไม่ได้นำตัวเลขที่ได้มาใช้ในการวางแผนและตัดสินใจ ธุรกิจ SMEs ที่จดทะเบียนในรูปแบบหุ้นส่วน และบริษัทยังมีการดำเนินการเป็นธุรกิจครอบครัว นอกจากนี้ผู้ประกอบการหรือเจ้าของกิจการ มีความเชื่อมั่นในตนเองสูง ขาดความไว้วางใจพนักงาน ทั้งนี้เพราะบุคลากรที่ใช้ยังมีความรู้ความสามารถไม่เพียงพอ จึงไม่สามารถดำเนินงานตามขั้นตอนของการรวบรวมข้อมูลทางบัญชีได้อย่างถูกต้องในขณะที่เริ่มธุรกิจผู้ประกอบการกิจการส่วนมากไม่ได้เตรียมความพร้อมหรือให้ความสำคัญกับการจัดระบบบัญชีของกิจการให้เป็นระเบียบถูกต้องตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองเชื่อถือกันโดยทั่วไป เป็นเหตุให้บัญชีของกิจการสับสน ไม่สามารถตรวจสอบที่มาที่ไปของเงินได้ [3]

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจและต้องการทราบถึงความสำเร็จในการจัดทำบัญชีของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตจังหวัดอุดรธานีเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาจัดทำบัญชีของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้มีประสิทธิภาพและบรรลุผลสำเร็จขององค์กรต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความสำเร็จในการจัดทำบัญชีของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตจังหวัดอุดรธานี

3. แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดกรอบแนวคิดจากทฤษฎี และผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

ตัวแปรต้น

ความคิดเห็นด้านความสำเร็จ

- (1) ด้านความรู้ความสามารถ
- (2) ด้านเอกสารและวิธีการทางบัญชี
- (3) ด้านความร่วมมือและประสานงาน
- (4) ด้านเครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติงาน

ตัวแปรตาม

ความสำเร็จในการจัดทำบัญชีของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

3.2 แนวคิดเกี่ยวกับความสำเร็จ

คนเราเกิดมาทุกคนต่างมีความต้องการเป็นของตนเอง เป็นไปตามหลักของ Maslow's Hierachy of need เสมอ ได้แก่ การตอบสนองทางสรีระ ความมั่นคงปลอดภัย,ความรักการยอมรับ,การยกย่อง,และความสำเร็จใน ชีวิตตามที่ตนปรารถนาสูงสุด แตกต่างกันตรงที่ เนื้อหาเป็นการเฉพาะตน ระดับการยอมรับ การจดจ่อต่อสิ่งที่หวัง ในขั้นใดที่ตนให้ความสำคัญจึงเป็นตัวกำหนดแรงจูงใจของคนแต่ละคนที่ต่างกัน ในความสำเร็จในงาน ถือเป็นส่วนหนึ่งของความสำเร็จในชีวิต ทุกความสำเร็จจะเกิดขึ้นได้ต้องอาศัยปัจจัยต่อไปนี้เป็นหลักในการดำเนินชีวิต

3.2.1 ความต้องการ (Personal vision, need) ต้อง Identify ให้ได้ว่าคืออะไร คนที่อยู่ไปวันๆ จะไม่มีข้อนี้

3.2.2 แรงจูงใจ (Motivation) แรงบันดาลใจ(Inspiration) อาจเกิดเองโดยธรรมชาติของบุคคลที่มีความ ปรารถนา หรือได้เห็น ได้สัมผัส เรียนรู้ (Telling Moment)

3.2.3 ความสามารถที่จะไปถึงเป้าหมาย (Competency) ได้แก่

3.2.3.1 ความรู้ ความเชี่ยวชาญ บุคลิกภาพ ความเป็นผู้นำ

3.2.3.2 ความทุ่มเท วิริยะ ลงมือ กระทำการไม่ท้อถอย

ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นทั้งรูปธรรมและนามธรรม นำมาดัดแปลงแก้ไขพัฒนาอย่างต่อเนื่อง หากบุคคลขาดข้อใดข้อหนึ่ง ย่อมจะไม่ถึงเป้าหมาย

ที่ต้องการได้ ดังนั้นบุคคล ที่จะประสบความสำเร็จ ได้ ในชีวิตต้องมียุทธศาสตร์ประกอบทั้ง 3 ข้อมติของ ความสำเร็จ “คือการที่ได้บรรลุถึงเป้าหมาย ความ ต้องการที่ตั้งไว้แล้วเกิดความสุข”แล้วเป้าหมายของ เราคืออะไร “คือสิ่งที่ถูกกำหนดไว้ล่วงหน้าจากความ ต้องการของเรา”ความต้องการ”ของเราคืออะไร อันนี้ แลและเป็นตัวปัญหาทำให้คนเราสับสนในแง่ ความสำเร็จที่ แตกต่างกัน

3.3 แนวคิดเกี่ยวกับวิสาหกิจขนาดกลางและ ขนาดย่อม

3.4 ความหมายของวิสาหกิจขนาดกลางและ ขนาดย่อม

วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and Medium Enterprises = SMEs) เป็นวิสาหกิจที่มีจำนวนมากในประเทศไทย ผู้ประกอบการส่วนมาก ประกอบการในรูปของบุคคลธรรมดา คณะบุคคลหรือ ห้างหุ้นส่วนสามัญที่มีโชติบุคคล ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด หรือกิจการร่วมค้า ซึ่งจะประกอบธุรกิจ ขายสินค้า ผลิตภัณฑ์ หรือให้บริการ ธุรกิจจะ เกี่ยวข้องกับหน้าที่ทางภาษีอากรตามประมวล รัษฎากร [4]

สำหรับกรมสรรพากร ประมวลรัษฎากร ไม่ได้มีคำนิยาม SMEs ไว้ว่ามีลักษณะอย่างไร แต่ได้ อาศัยอำนาจตามประมวลรัษฎากรออกกฎหมายเพื่อ สนับสนุนส่งเสริมธุรกิจ SMEs เช่น ลดอัตราภาษีเงิน ได้ ยกเว้นภาษีเงินได้ การหักค่าสึกหรอ และค่าเสื่อม ราคาในอัตราเร่ง เป็นต้น

3.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ณัชชา ไชยวงศ์ [7] ความรู้ความสามารถ ของนักบัญชีที่มีต่อประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชี ในจังหวัดตากการศึกษาวิจัยเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาความรู้ความสามารถของนักบัญชีและศึกษา ผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของนัก บัญชีในจังหวัดตาก กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักบัญชีในเขตจังหวัดตาก จำนวน 95 คน สถิติที่ใช้ใน การวิเคราะห์ข้อมูลค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัย พบว่า 1)

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 1 พบว่า ความรู้ความสามารถของนักบัญชี เมื่อพิจารณา รายด้าน พบว่า อยู่ในระดับที่มาก โดยเรียงลำดับ ค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรกดังนี้ ด้าน ความรู้ในวิชาชีพ ด้านคุณค่าทางวิชาชีพ และด้าน ทักษะทางวิชาชีพ 2) ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของ การวิจัยข้อที่ 2 พบว่า ระดับประสิทธิภาพในการ ทำงานของนักบัญชีอยู่ในระดับที่มากโดยด้านคุณภาพ งานและด้านความตรงต่อเวลาในการทำงานจะมีระดับ ที่เท่ากัน และรองลงมาคือ ด้านคุณภาพผลงาน

4. วิธีการดำเนินการวิจัย

4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

4.1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จำนวน 4,742 ราย ในเขตจังหวัดอุดรธานี

4.1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จำนวน 357 คน โดยกำหนดตาราง Krejcie และ Morgan และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling)

4.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งได้สร้างตามวัตถุประสงค์และ กรอบแนวคิดของการวิจัยที่กำหนดขึ้น โดยแบ่ง แบบสอบถามออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้บริหารฝ่ายบัญชี จำนวน 5 ข้อ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบ ตรวจสอบรายการ (Checklist) ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงานและ รายได้ต่อเดือน

ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของธุรกิจขนาดกลาง และขนาดย่อม จำนวน 6 ข้อ ลักษณะแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ประกอบด้วย รูปแบบธุรกิจ ประเภทธุรกิจระยะเวลาดำเนินงาน จำนวนพนักงานทั้งหมดในปัจจุบัน จำนวนของทุน ดำเนินงานและเป้าหมายในการบริการและจัด จำหน่ายของธุรกิจ

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นความสำเร็จของนักบัญชี ประกอบด้วย ด้านความรู้ความสามารถ จำนวน 5 ข้อ ด้านเอกสารและวิธีการทางบัญชี จำนวน 5 ข้อ ด้านความร่วมมือและประสานงาน จำนวน 5 ข้อ และด้านเครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติงาน จำนวน 5 ข้อ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะ

4.3 การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้บริหารฝ่ายวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม โดยใช้วิธีการประมวลผลโดยใช้สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของวิสาหกิจ ขนาดกลางและขนาดย่อม โดยใช้วิธีการประมวลผลโดยใช้สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ ซึ่งประกอบด้วย การแจกแจงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการจัดทำบัญชีของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตจังหวัดอุดรธานี โดยใช้วิธีการประมวลผลทางหลักสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) นำแบบสอบถามเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจพิจารณาให้ข้อเสนอแนะ ได้ปรับปรุงแก้ไข แล้วนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม โดยการหาค่าความสอดคล้อง (Index of Congruence : IOC) ได้ค่าเท่ากับ 0.92

5. ผลการวิจัย

การศึกษาวิจัย เรื่อง ความสำเร็จในการจัดทำบัญชี ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตจังหวัดอุดรธานี พบว่า ผู้บริหารฝ่ายวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุ 30-35 ปี ระดับการศึกษาปริญญาตรี ประสบการณ์การทำงาน 3-6 ปี และมีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 25,000 บาท วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมส่วนใหญ่เป็นรูปแบบห้างหุ้นส่วน ประเภทธุรกิจซื้อขายสินค้า ระยะเวลาดำเนินงาน 5-10 ปี จำนวนพนักงานทั้งหมดในปัจจุบันน้อยกว่า 20 คน จำนวนทุนดำเนินงานต่ำกว่า 5 ล้านบาท และเป้าหมายการบริการและจัดจำหน่ายของธุรกิจอยู่ภายในประเทศ

ตารางที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับความสำเร็จในการจัดทำบัญชีของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในเขตจังหวัดอุดรธานี โดยรวม

ความสำเร็จในการจัดทำบัญชี	$\bar{X}$	S.D.	ความเห็น
1. ทักษะด้านความรู้ความสามารถ	4.17	0.47	มาก
2. ทักษะด้านเอกสารและวิธีการทางบัญชี	4.07	0.57	มาก
3. ทักษะด้านความร่วมมือและประสานงาน	4.15	0.46	มาก
4. ทักษะด้านเครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติงาน	4.17	0.58	มาก
โดยรวม	4.14	0.41	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้บริหารฝ่ายบัญชีวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีความเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการจัดทำบัญชีของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในเขตจังหวัดอุดรธานี โดยรวมแต่ละด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.14$) โดยแยกเป็นด้านเรียงผลการวิเคราะห์ดังนี้ อันดับแรก คือ ทักษะด้านความรู้ความสามารถ และทักษะด้านเครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.17$) ทักษะ

ด้านความร่วมมือและประสานงาน ($\bar{X} = 4.15$) และ
ทักษะด้านเอกสารและวิธีการทางบัญชี ($\bar{X} = 4.07$)

ตารางที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความสำเร็จในการจัดทำ
บัญชีของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาด
ย่อม ในเขตจังหวัดอุดรธานี ด้าน
ความรู้ความสามารถ

ทักษะด้านความรู้ความสามารถ	$\bar{X}$	S.D.	ความ เห็น
1. นักบัญชีมีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการจัดทำบัญชีอย่าง ถูกต้องครบถ้วน	4.39	0.66	มาก
2. นักบัญชีสามารถแก้ไขปัญหาที่ เกิดขึ้นจากการจัดทำบัญชีได้	4.13	0.69	มาก
3. นักบัญชีรู้ขั้นตอนการปฏิบัติงาน ที่เป็นข้อบังคับขององค์กร	4.11	0.70	มาก
4. นักบัญชีได้รับการอบรมความรู้ ใหม่ๆ เกี่ยวกับการจัดทำบัญชี จากวิทยากรผู้เชี่ยวชาญ	4.10	0.69	มาก
5. นักบัญชีเข้าใจในวัตถุประสงค์ การจัดตั้งขององค์กรเป็นอย่างดี	4.11	0.12	มาก
รวม	4.17	0.47	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ผู้บริหารฝ่ายบัญชี
วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีความเห็น
เกี่ยวกับทักษะด้านความรู้ความสามารถอยู่ในระดับ
มาก ($\bar{X} = 4.17$) โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย
ดังนี้ นักบัญชีมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำ
บัญชีอย่างถูกต้องครบถ้วน ($\bar{X} = 4.39$) นักบัญชี
สามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากการจัดทำบัญชีได้
($\bar{X} = 4.13$) นักบัญชีรู้ขั้นตอนการปฏิบัติงานที่เป็น
ข้อบังคับขององค์กร นักบัญชีเข้าใจในวัตถุประสงค์
การจัดตั้งขององค์กรเป็นอย่างดี ($\bar{X} = 4.11$) และนัก
บัญชีได้รับการอบรมความรู้ใหม่ๆ เกี่ยวกับการจัดทำ
บัญชีจากวิทยากรผู้เชี่ยวชาญ ($\bar{X} = 4.10$)

ตารางที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับความสำเร็จในการจัดทำ
บัญชีของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาด
ย่อมในเขตจังหวัดอุดรธานี
ด้านเอกสารและวิธีการทางบัญชี

ทักษะด้านเอกสารและวิธีการ ทางบัญชี	$\bar{X}$	S.D.	ความ เห็น
1. เอกสารที่ใช้ในการ ประกอบการบันทึกบัญชีมี ปริมาณที่เหมาะสม	4.07	0.72	มาก
2. การบันทึกรายการในสมุด บันทึก รายการขึ้นต้นถูกต้อง ครบถ้วน	4.17	0.76	มาก
3. การผ่านรายการจากสมุด บันทึกรายการขึ้นต้นไปยัง สมุดบันทึกรายการขึ้นปลาย ถูกต้องครบถ้วน	4.17	0.69	มาก
4. ความถูกต้องและขั้นตอน การอนุมัติเอกสารเบิกจ่าย วัตถุดิบ สินค้าคงเหลือและ วัสดุสำนักงาน	4.06	0.46	มาก
5. ผังบัญชีมีความถูกต้องและ เหมาะสม	3.87	0.90	มาก
รวม	4.07	0.57	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่า ผู้บริหารฝ่ายบัญชี
วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีความเห็น
เกี่ยวกับทักษะด้านเอกสารและวิธีการทางบัญชีอยู่ใน
ระดับมาก ($\bar{X} = 4.07$) โดยเรียงลำดับจากมากไปหา
น้อย การบันทึกรายการบัญชี ในสมุดรายวันซื้อ
รายวันขาย รายวันรับ และรายวันทั่วไปและการผ่าน
รายการจากสมุดรายวันขึ้นต้นไปบัญชีแยกประเภท
($\bar{X} = 4.17$) เอกสารที่ใช้ในการประกอบการบันทึก
บัญชีมีปริมาณที่เหมาะสม ($\bar{X} = 4.07$) ความถูกต้อง
และขั้นตอนการอนุมัติเอกสารเบิกจ่ายวัตถุดิบ สินค้า
คงเหลือและวัสดุสำนักงาน ($\bar{X} = 4.06$) และชื่อบัญชี
มีมากเกินไป ($\bar{X} = 3.87$)

ตารางที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับความสำเร็จในการจัดทำ
บัญชีของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาด
ย่อมในเขตจังหวัดอุดรธานี ด้านความ
ร่วมมือและประสานงาน

ทักษะด้านความร่วมมือ และประสานงาน	$\bar{X}$	S.D.	ความ เห็น
1. ความร่วมมือในการส่ง เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการ จัดทำบัญชี	4.28	0.62	มาก
2. ความร่วมมือจาก พนักงานในการจัดทำบัญชี	4.09	0.66	มาก
3. บุคลากรให้ความ ร่วมมือในการให้ข้อมูลทาง บัญชีอย่างถูกต้อง	4.14	0.75	มาก
4. ผู้สอบบัญชีมีบทบาทใน การให้คำแนะนำในการ จัดทำบัญชีให้ถูกต้อง	4.21	0.69	มาก
5. การประสานความ ร่วมมือกับวิสาหกิจอื่นใน การจัดทำบัญชี	4.02	0.74	มาก
รวม	4.15	0.46	มาก

จากตารางที่ 4 พบว่า ผู้บริหารฝ่ายบัญชี
วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีความเห็น
เกี่ยวกับทักษะด้านความร่วมมือและประสานงาน
($\bar{X} = 4.15$) โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ความ
ร่วมมือในการส่งเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำบัญชี
($\bar{X} = 4.28$) ผู้สอบบัญชีได้เข้ามามีบทบาทในการให้
คำแนะนำให้ท่านจัดทำบัญชีให้ถูกต้อง ($\bar{X} = 4.21$)
หัวหน้าฝ่ายบัญชีได้ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูล
ทางบัญชีเป็นอย่างดี ($\bar{X} = 4.14$) ความร่วมมือจาก
พนักงานในการจัดทำบัญชี ($\bar{X} = 4.09$) และการ
ประสานความร่วมมือกับวิสาหกิจอื่นในการจัดทำ
บัญชี ($\bar{X} = 4.02$)

ตารางที่ 5 ข้อมูลเกี่ยวกับความสำเร็จในการจัดทำ
บัญชีของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาด
ย่อม ในเขตจังหวัดอุดรธานี ด้าน
เครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติงาน

ทักษะด้านเครื่องมือที่ใช้ใน การปฏิบัติงาน	$\bar{X}$	S.D.	ความ เห็น
1. มีการนำเทคโนโลยีที่ ทันสมัยอำนวยความสะดวกใน การปฏิบัติงาน	4.13	0.69	มาก
2. ความปลอดภัยในการเข้าใช้ งาน การจัดทำบัญชี	4.14	0.71	มาก
3. การบันทึกรายการ รวดเร็ว ถูกต้อง ครบถ้วนและแม่นยำ	4.20	0.71	มาก
4. การเปรียบเทียบข้อมูล ย้อนหลัง	4.10	0.68	มาก
5. รูปแบบบัญชีตรงกับความต้องการ	4.08	0.75	มาก
รวม	4.17	0.58	มาก

จากตารางที่ 5 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมี
ความเห็นเกี่ยวกับทักษะด้านเครื่องมือที่ใช้ในการ
ปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$) โดย
เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย การบันทึกรายการ
รวดเร็ว ถูกต้อง ครบถ้วนและแม่นยำ ($\bar{X} = 4.20$)
ความปลอดภัยในการเข้าใช้งาน การจัดทำบัญชี ($\bar{X} =$
4.14) ความสะดวก และง่ายในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} =$
4.13) การเปรียบเทียบข้อมูลย้อนหลัง ($\bar{X} = 4.10$)
และทักษะด้านเครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} =$
4.08)

6. สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การศึกษาความสำเร็จในการจัดทำ
บัญชีของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขต
อุดรธานี สามารถสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

6.1 ผู้บริหารฝ่ายบัญชีวิสาหกิจขนาดกลาง
และขนาดย่อมมีความเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการ
จัดทำบัญชีของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ใน
เขตจังหวัดอุดรธานี โดยรวมแต่ละด้านอยู่ในระดับ

มาก โดยแยกเป็นด้านเรียงผลการวิเคราะห์ดังนี้ อันดับแรกคือ ทักษะด้านความรู้ความสามารถ รองลงมา ทักษะด้านเครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติงาน ทักษะด้านความร่วมมือและประสานงาน และทักษะด้านเอกสารและวิธีการทำบัญชี

6.2 ผู้บริหารฝ่ายบัญชีวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม มีความเห็นเกี่ยวกับทักษะด้านความรู้ความสามารถอยู่ในระดับมาก ได้แก่ นักบัญชีมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีอย่างถูกต้อง ครบถ้วน นักบัญชีสามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากการจัดทำบัญชีได้ นักบัญชีรู้ขั้นตอนการปฏิบัติงานที่เป็นข้อบังคับขององค์กร นักบัญชีเข้าใจในวัตถุประสงค์การจัดตั้งขององค์กรเป็นอย่างดี และนักบัญชีได้รับการอบรมความรู้ใหม่ ๆ เกี่ยวกับการจัดทำบัญชีจากวิทยากรผู้เชี่ยวชาญ

6.3 ผู้บริหารฝ่ายบัญชีวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม มีความเห็นเกี่ยวกับทักษะด้านเอกสารและวิธีการทางบัญชีอยู่ในระดับมาก ได้แก่ การบันทึกรายการในสมุดบันทึก รายการขึ้นต้นถูกต้องครบถ้วน การผ่านรายการจากสมุดบันทึกรายการขึ้นต้นไปยังสมุดบันทึกรายการขึ้นปลายถูกต้องครบถ้วนเอกสารที่ใช้ในการประกอบการบันทึกบัญชีมีปริมาณที่เหมาะสม ความถูกต้องและขั้นตอนการอนุมัติเอกสารเบิกจ่ายวัตถุดิบ สินค้าคงเหลือและวัสดุสำนักงาน และผังบัญชีมีความถูกต้อง และเหมาะสม

6.4 ผู้บริหารฝ่ายบัญชีวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม มีความเห็นเกี่ยวกับทักษะด้านความร่วมมือและประสานงานอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ความร่วมมือในการส่งเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำบัญชี ผู้สอบบัญชีมีบทบาทในการให้คำแนะนำในการจัดทำบัญชีให้ถูกต้อง บุคลากรให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลทางบัญชีอย่างถูกต้องครบถ้วน ความร่วมมือจากพนักงานในการจัดทำบัญชีและการประสานความร่วมมือกับวิสาหกิจอื่นในการจัดทำบัญชี

6.5 ผู้บริหารฝ่ายบัญชีวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม มีความเห็นเกี่ยวกับทักษะด้านเครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ได้แก่ การบันทึก

รายการ รวดเร็ว ถูกต้อง ครบถ้วนและแม่นยำ ความปลอดภัยในการใช้งาน การจัดทำบัญชี มีการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน การเปรียบเทียบข้อมูลย้อนหลัง และทักษะด้านเครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติงาน

7. การอภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การศึกษาความสำเร็จในการจัดทำบัญชีของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตจังหวัดอุดรธานี สามารถอภิปรายได้ ดังนี้

7.1 ผู้บริหารฝ่ายบัญชีวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีความเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการจัดทำบัญชีของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในเขตจังหวัดอุดรธานี โดยรวมแต่ละด้านอยู่ในระดับมาก โดยแยกเป็นด้านเรียงผลการวิเคราะห์ 4 อันดับ ดังนี้ ทักษะด้านความรู้ความสามารถ รองลงมา ทักษะด้านเครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติงาน ทักษะด้านความร่วมมือและประสานงาน และทักษะด้านเอกสารและวิธีการทำบัญชี ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาปัจจัยความสำเร็จของการใช้ระบบการเงินและบัญชีภาครัฐ ด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยใช้แบบจำลองความสำเร็จของระบบสารสนเทศของ DeLone และ McLean กรณีสึกษากรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการใช้ระบบการเงินและบัญชีภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ ปัจจัยด้านคุณภาพสารสนเทศ ปัจจัยด้านคุณภาพระบบ ปัจจัยด้านคุณภาพของการบริการ ปัจจัยด้านการใช้งานระบบและความพึงพอใจของผู้ใช้งาน และปัจจัยด้านประโยชน์ที่องค์กรได้รับ

7.2 ผู้บริหารฝ่ายบัญชีวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม มีความเห็นเกี่ยวกับการศึกษาความสำเร็จในการจัดทำบัญชี ด้านความรู้ความสามารถ อยู่ในระดับมาก เนื่องจากนักบัญชีมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีอย่างถูกต้องครบถ้วน นักบัญชีสามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากการจัดทำบัญชีได้ นักบัญชีรู้ขั้นตอนการปฏิบัติงานที่เป็นข้อบังคับขององค์กร นักบัญชีเข้าใจในวัตถุประสงค์การจัดตั้งของ

องค์กรเป็นอย่างดี และนักบัญชีได้รับการอบรมความรู้ใหม่ ๆ เกี่ยวกับการจัดทำบัญชีจากวิทยากรผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งสอดคล้องกับ ณัชชา ไชยวงศ์ [7] การศึกษาเรื่องความรู้ความสามารถของนักบัญชีที่มีต่อประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีในจังหวัดตาก พบว่า ความรู้ความสามารถของนักบัญชีที่มีต่อประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชี ในจังหวัดตาก มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีความรู้ความสามารถโดยรวม เป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ดังนี้ ด้านความรู้ในวิชาชีพ ด้านคุณค่าทางวิชาชีพ และด้านทักษะทางวิชาชีพ

7.3 ผู้บริหารฝ่ายบัญชีวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม มีความเห็นเกี่ยวกับการศึกษาความสำเร็จในการจัดทำบัญชี ด้านเอกสารและวิธีการทางบัญชีอยู่ในระดับมาก เนื่องจากการบันทึกรายการในสมุดบันทึก รายการขึ้นต้นถูกต้องครบถ้วน การผ่านรายการจากสมุดบันทึกรายการขึ้นต้นไปยังสมุดบันทึก รายการขึ้นปลายถูกต้องครบถ้วนของเอกสารที่ใช้ประกอบการบันทึกบัญชีมีปริมาณที่เหมาะสม ความถูกต้องและขั้นตอน การอนุมัติเอกสารเบิกจ่ายวัตถุดิบ สินค้าคงเหลือและวัสดุสำนักงาน และผังบัญชีมีความถูกต้องและเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับ ผาณิต วงศ์ขาร และมาลี กาบมาลา [8] การจัดการเอกสารของสำนักงานธนารักษ์พื้นที่ขอนแก่น พบว่า ด้านการผลิตเอกสารหนังสือภายในเป็นเอกสารที่มีการจัดทำมากที่สุด และเจ้าหน้าที่ เป็นผู้ดำเนินการผลิตด้วยตนเอง ด้านการใช้เอกสาร สัญญาเช่าเป็นเอกสารที่มีการใช้มากที่สุด โดยใช้ เพื่อเป็นหลักฐานและการติดต่อสื่อสาร

7.4 ผู้บริหารฝ่ายบัญชีวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม มีความเห็นเกี่ยวกับการศึกษาความสำเร็จในการจัดทำบัญชี ด้านความร่วมมือและประสานงานอยู่ในระดับมาก เนื่องจากนักบัญชีมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบัญชีการเงิน ผู้สอบบัญชีได้เข้ามามีบทบาทในการให้คำแนะนำให้ท่านจัดทำบัญชีให้ถูกต้อง หัวหน้าฝ่ายบัญชีได้ให้ความร่วมมือในการให้

ข้อมูลทางบัญชีเป็นอย่างดี ความร่วมมือจากพนักงานในการจัดทำบัญชี และการประสานความร่วมมือกับวิสาหกิจอื่นในการจัดทำบัญชี ซึ่งสอดคล้องกับ ธรณชนก ศรีทิพย์รัตน์ [9] การวิจัยเรื่องภาวะผู้นำ กระบวนการในการวางแผน การประสานงานและการดำเนินงานที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตในการทำงานในองค์กร กรณีศึกษา : พนักงานบริษัท เทเลคอม ในเขตกรุงเทพมหานคร.พบว่า ภาวะผู้นำด้านลักษณะผู้นำ และภาวะผู้นำด้านการเป็น ผู้กำกับดูแลที่ดีภายใต้กรอบจริยธรรม และคุณธรรม และด้านการจัดระบบกลไกการบริหารองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ มีความสัมพันธ์กับ คุณภาพชีวิตในการทำงานในองค์กร

6.5 ผู้บริหารฝ่ายบัญชีวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อม มีความเห็นเกี่ยวกับการศึกษาความสำเร็จในการจัดทำบัญชีด้านเครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก เนื่องจากการบันทึกรายการ รวดเร็ว ถูกต้อง ครบถ้วนและแม่นยำ ความปลอดภัยในการเข้าใช้งาน การจัดทำบัญชี มีการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน การเปรียบเทียบข้อมูลย้อนหลัง และทักษะด้านเครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับ ชันแก้ว สมบูรณ์ [10] ความคุ้มค่าของการใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ในห้องปฏิบัติการคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม พบว่า ความคุ้มค่าของการใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ในห้องปฏิบัติการโดยภาพรวมมีความคุ้มค่าในระดับปานกลาง และมีความคุ้มค่าแต่ละด้านในระดับปานกลาง

8. ข้อเสนอแนะ

8.1 ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

8.1.1 สถานศึกษาควรนำผลการวิจัยมาประกอบการปรับปรุงหลักสูตรในการผลิตนักบัญชี เพื่อให้ได้นักบัญชีที่ตรงกับความต้องการของสถานประกอบการ

8.1.2 ควรมีการศึกษาวิจัยด้านอื่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำบัญชี เพื่อศึกษาความสำเร็จในการจัดทำ

บัญชีของ สถานประกอบการ เพื่อที่จะนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดทำบัญชี ในองค์กรให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อไป

8.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

8.2.1 ควรมีการศึกษาความสำเร็จในการจัดทำบัญชีของผู้ประกอบการในด้านอื่น ๆ เพื่อให้สรุปครอบคลุมมากขึ้น

8.2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยในกลุ่มตัวอย่างอื่นเพื่อศึกษาความสำเร็จในการจัดทำบัญชีของสถานประกอบการ

เอกสารอ้างอิง

- [1] สภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2560). แผนพัฒนาธุรกิจแห่งชาติฉบับที่ 12. [สืบค้นวันที่ 11 พฤศจิกายน 2562] จาก :<http://www.ratchakitcha.soc.go.th>
- [2] สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (2562). วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม. [สืบค้นวันที่ 11 พฤศจิกายน 2562] จาก : <https://www.sme.go.th>
- [3] อภิญา วิเศษสิงห์ (2562). ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม. [สืบค้นวันที่ 11 พฤศจิกายน 2562] จาก : <http://www.elfms.ssru.ac.th>
- [4] สำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้าจังหวัดอุดรธานี (2562). ข้อมูลบริษัทและห้างหุ้นส่วน. [สืบค้นวันที่ 13 พฤศจิกายน 2562] จาก : <https://www.sme.go.th>.
- [5] บุญชม ศรีสะอาด (2560 : 121). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- [6] กันทา สะเอียบคง (2558). การศึกษาปัจจัยความสำเร็จของการใช้ระบบการเงินและ

บัญชีภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยใช้แบบจำลองความสำเร็จของระบบ

สารสนเทศของ DeLone และ McLean

(2003) กรณีศึกษา กรมตรวจบัญชี

สหกรณ์. คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

- [7] ณัฏชา ไชยวงศ์ (2560). ความรู้ความสามารถของนักบัญชีที่มีต่อประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีในจังหวัดตาก. คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยนอร์ทเทิร์น.
- [8] ผาณิต วงศ์ขาร และมาลี กาบมาลา (2557). การจัดการเอกสารของสำนักงานธนารักษ์พื้นที่ขอนแก่น. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- [9] ธรรมนูญ ศรีทธิพิรัตน์ (2558). ภาวะผู้นำกระบวนการในการวางแผนการประสานงานและการดำเนินงาน ที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตในการทำงานในองค์กร กรณีศึกษา : พนักงานบริษัท เทเลคอม ในเขตกรุงเทพมหานคร.
- [10] ชันแก้ว สมบูรณ์. (2554). ความคุ้มค่าของการใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ในห้องปฏิบัติการคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม. คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.